

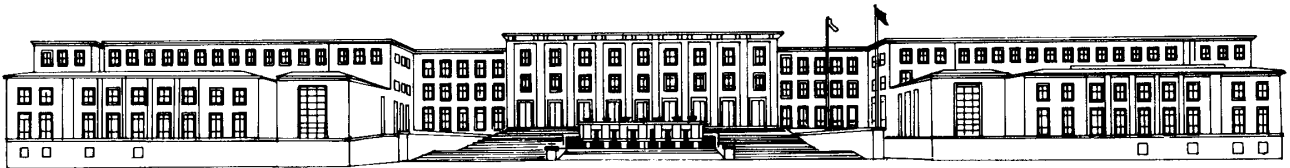
**AK PARTİ GRUP BAŞKANLIĞI
EKONOMİ MÜŞAVİRLİĞİ**

EKONOMİ BÜLTENİ

18 ŞUBAT 2015

*TBMM AK Parti Grup Başkanlığı
Ekonomi Müşavirliği*

Hazırlayan: İlhami Giray ŞAHİN

EKONOMİK GELİŞMELER

Başbakan Ahmet Davutoğlu, çok büyük bir proje olan 3. havalimanının, Türk firmaları tarafından üstlenilmesinin, ekonomi, firmalar ve inşaat sektörünün ulaştığı düzeyi gösteren olağanüstü güzel bir gösterge olduğunu belirterek, "Ama aynı zamanda İstanbulumuzun çevre dokusu ve bu bölgenin zemini itibarıyla da son derece duyarlı olmamız gereken bir proje. Projenin büyüklüğü ile İstanbulumuzun çevre dokusuna gösterdiğimiz duyarlılık, aynı ölçüde atbaşı giden hususlardır" dedi.

Maliye Bakanı Mehmet Şimşek, "Doların değer kazanmasının bilanço etkilerine bakıldığında, devletin net dış borcu olmadığı için devlete bir olumsuz etkisi yok. Vatandaşın net döviz ve altın fazlası olduğu için vatandaşa da doğrudan bir etkisi yok" dedi.

Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı Lütfi Elvan, 3 metro ve 1 tramvay hattı projesinin yapımını üstlendiklerini belirtti. Elvan, yazılı açıklamasında, Ankara'da AKM-Gar-Kızılay metro hattı, İstanbul'da Yenikapı-İncirli, İncirli-Sefaköy metro hattı ve Antalya'da Meydan-Havaalanı-EXPO Tramvay hattının proje ve yapım çalışmalarını bakanlar kurulu kararı ile Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığının üstlendiğini bildirdi.

Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanı Fikri Işık, "Hakan Fidan'ın siyaseti tercih etmesi bürokrasi açısından kayıp olabilir ama siyasi açıdan kazançtır, hayırlı olsun" dedi. Sanayi üretim rakamlarına ilişkin değerlendirmelerde

bulunan Işık şunları kaydetti: "Türkiye'nin potansiyelini yansıtmıyor ama bu makul bir rakamdır. Türkiye'nin ihracatının yüzde 95'i imalat sanayi ürünü. Türkiye'nin komşularına bakın sorun yaşamayan ülke sayısı yok gibi. Rusya-Ukrayna gerilimi, Yunanistan'ın durumu, Suriye'nin durumu İran'ın ambargosu. Etrafımızda ciddi karışıklık dönemi var. Birinci Dünya Savaşı'ndan sonra hiç bu kadar karışık olmamıştı. Bunlara rağmen sanayi üretimini artırıyor ise gerçekten önemli başarıdır bunu küçümsemek gerekiyor." Bakan Işık, yeni kriptolu telefonu tanıttı. Işık, "Bu telefonların dinlenememesine yönelik dünyada en gelişmiş kripto çözücü cihazların çözme kabiliyetinin 3 katı kadar güvenlik sistemi geliştirdik. Bütün yazılımını değiştirdik. Dolayısıyla kripto çözücü cihazlarla bu kriptolu telefonun dinlenebileceğine inanmıyorum" dedi.

Çevre ve Şehircilik Bakanı İdris Güllüce, "Konut fazlası deniliyor, bu da bir propagandanın yolu. Yani herhalde akılları sıra bir siyaset yapıyor. Türkiye'de konut fazlası olmaz, pazarlama problemi olabilir. İki şey değil" dedi.

Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı Mehdi Eker, G20 dönem başkanlığında öncelikli hedeflerinin, büyüme odaklı faaliyetlerle gelişmekte olan ve düşük gelirli ülkelerin dünya ekonomisine entegrasyonunu daha da geliştirmek olacağını belirtti.

Türkiye'de işsizlik oranı, geçen yılın kasım ayında bir önceki aya göre 0,3 artarak yüzde 10,7 oldu. İşsiz sayısı aynı dönemde 3 milyon 43 binden 3 milyon 96 bin kişiye çıktı.

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB) tarafından açıklanan cari işlemler açığı, 2014 yılı Aralık ayında 6 milyar 816 milyon dolar oldu. 2014 yılında cari işlemler açığı, 2013 yılına göre 18 milyar 822 milyon dolar azalarak 45 milyar 836 milyon dolara geriledi. Bu gerilemede, ödemeler dengesi tablosundaki dış ticaret açığının 16 milyar 322 milyon dolar azalarak 63 milyar 585 milyon dolara düşmesi, net hizmet gelirlerinin 2 milyar 509 milyon dolar artarak 25 milyar 353 milyon dolara yükselmesi ve birincil gelir açığının 263 milyon dolar azalarak 8 milyar 723 milyon dolara gerilemesi etkili oldu.

Fitch Ratings, Türkiye'nin cari açığının iyileştiğini ancak, sürekliliğin anahtar nitelikte olduğunu bildirdi. Fitch açıklamasında, Türkiye'nin cari açığında geçen yıl gözlenen düşüşün, ülke ekonomisinin yeniden dengelenme için kapasitesini kanıtladığı belirtilerek, yeniden dengelenmenin sürekliliği ve yatırımcı güvenindeki ani değişikliğe karşı Türkiye'nin kırılganlığını azaltma miktarının, kredi notu değerlendirmesinin önemli bir parçası olduğu ifade edildi.

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB), 2014 Aralık sonu itibarıyla Türkiye'nin uluslararası yatırım pozisyonu (UYP) verilerini açıkladı. Geçen yıl sonu itibarıyla, UYP

verilerine göre, Türkiye'nin yurt dışı varlıkları, 2013 yıl sonuna göre yüzde 1,8 artarak 230,1 milyar dolara, yükümlülükleri ise yüzde 6,6 artışla 661,3 milyar dolara yükseldi. Türkiye'nin yurt dışı varlıkları ile yurt dışına olan yükümlülüklerinin farkı olarak tanımlanan net UYP, 2013 yıl sonunda 394,1 milyar dolar açık vermiş iken, 2014 yıl sonunda açık 431,2 milyar dolara çıktı.

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB), 2014 yılı Aralık ayına ait özel sektörün yurt dışından sağladığı kredi borcuna ilişkin gelişmeleri yayımladı. Geçen yıl Aralık sonu itibarıyla, özel sektörün yurt dışından sağladığı uzun vadeli kredi borcu, 2013 yıl sonuna göre 11,5 milyar dolar artarak 167,5 milyar dolar düzeyinde gerçekleşti. Borçluya göre dağılım incelendiğinde, 2014 yılı Aralık ayında bir önceki yıl sonuna göre bankaların kredi biçimindeki borçlanmalarının 5,9 milyar dolar, tahvil ihracı biçimindeki borçlanmalarının ise 5,5 milyar dolar arttığı gözlemlendi.

Otomotiv Sanayii Derneği (OSD) tarafından hazırlanan "2015 Ocak ayı üretim, ithalat, ihracat, satış değerlendirme raporu" yayımlandı. Rapora göre, bu yılın Ocak ayında toplam üretim geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 37 arttı. Aynı dönemde otomobil üretimi ise yüzde 16 yükseldi. Bu dönemde, toplam üretim 102 bin 574 adet, otomobil üretimi ise 60 bin 414 adet düzeyinde gerçekleşti.

Uluslararası denetim ve danışmanlık şirketi Ernst & Young'ın (EY) Avrupa Orta Ölçekli Şirketler Barometresi'ne göre, Türkiye en iyimser ve umutlu ülke olarak birinci sırada bulunurken, Yunanistan ise endeksin en alt sırasında yer aldı. Araştırma, yatırımlarını gelecek dönemde artırmaya en hevesli iş adamlarının Türkiye'de olduğunu gösterdi. Yanıtların ortalamasına göre orta ölçekli şirketlerin yüzde 64'ü gelecek 6 aylık dönemde yatırımlarını aynı oranda tutmayı planlarken, yüzde 29'u yatırımlarını artırmayı ve yüzde 7'si de yatırımlarını düşürmeyi planlıyor. Türkiye'den verilen yanıtlarda katılımcıların yarısının yatırımlarını artırmayı planladığı görüldü. Türk iş adamlarının yüzde 43'ü de geride kalan yıla göre aynı seviyede yatırım yapmak istediğini ifade etti.

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK), 2014 yılı Yaşam Memnuniyeti Araştırması sonuçlarını açıkladı. Buna göre, 2013'te yüzde 59 olan mutlu olduğunu beyan edenlerin oranı, 2014'te yüzde 56,3'e düştü. Mutsuz olduğunu beyan edenlerin oranı ise yüzde 10,8'den yüzde 11,7'ye yükseldi. Kadınlarda mutluluk oranı, 2013'te yüzde 61,9 iken, geçen yıl yüzde 60,4'e , erkeklerde aynı oran yüzde 56,1'den yüzde 52'ye indi. En yüksek mutluluk oranı yüzde 62,8 ile 65 ve yukarı yaş grubunda, en düşüğü ise yüzde 51,5 ile 45-54 yaş grubunda gerçekleşti. Evlilerin, evli olmayanlara göre daha mutlu olduğu görüldü. Evlilerin yüzde 58,9'u mutlu olduğunu ifade ederken, evli olmayanlarda bu yüzde 50 olarak gerçekleşti.

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK), 2014 yılına ilişkin hayvansal üretim istatistiklerini açıkladı. Buna göre, büyükbaş hayvan sayısı 2014'te bir önceki yıla göre yüzde 2 azaldı, küçükbaş hayvan sayısı ise yüzde 7,7 artış kaydetti. Yıl sonu itibarıyla sığır sayısı 14 milyon 123 bin, küçükbaş hayvan sayısı ise 31 milyon 115 bini koyun, 10 milyon 347 bini keçi olmak üzere 41 milyon 462 bin olarak gerçekleşti. Toplam süt üretimi, 2014 yılında bir önceki yıla göre yüzde 1,5 artarak, 18 milyon 499 bin ton oldu. Bunun yüzde 91,2'sini inek sütü, yüzde 6'sını koyun sütü, yüzde 2,5'ini keçi sütü ve yüzde 0,3'ünü ise manda sütü oluşturdu.

Türkiye Bankalar Birliği (TBB) Risk Merkezi, karşılıksız çek adedinin ocak 2015 döneminde yüzde 9 azalırken, tutarının yüzde 5 arttığını açıkladı. Ocak 2015 itibarıyla adet olarak en fazla karşılıksız işlemi yapılan 5 il sırasıyla İstanbul, Ankara, İzmir, Antalya ve Bursa oldu. Tutar olarak en fazla karşılıksız işlemi yapılan çeklerin bulunduğu illerde ilk sırada yer alan İstanbul'u, Bursa, Ankara, Adana ve Antalya izledi.

Uluslararası Para Fonu (IMF) Başkanı Christine Lagarde, IMF'nin Ukrayna'ya sağlanacak toplam 40 milyar dolarlık paketin parçası olarak, 17,5 milyar dolarlık finansman imkanı üzerinde anlaşma sağlandığını bildirdi.

OECD'nin "Ekonomik Politika Reformları 2015; Büyüme Geçiş Raporu (Economic Policy Reforms 2015 Going for Growth)" yayımlandı. Ükelere dair notların da yer aldığı raporda Türkiye'ye ilişkin, "OECD ülkelerinin üst yarısıyla karşılaştırıldığında gelir farkı daralmış olmakla beraber yüksek seviyesini korumaktadır. Görülen bu yakınsama, geçtiğimiz on yıl içinde verimlilik artışlarından, son zamanlarda ise tarım-dışı alanlarda istihdam yaratılmasından kaynaklanmıştır. 2014 yılının mayıs ayında, hükümet yeni ve kapsamlı bir Ulusal İstihdam Stratejisi açıklamıştır. Ancak bu girişim, siyaset ekonomisi engeliyle karşılaştığı için başarılı olması destekleyici mevzuatın uygulanmasına bağlıdır." denildi.

Petrol İhraç Eden Ülkeler Örgütü (OPEC), 2015 yılı için küresel petrol talebi tahminini günlük 20 bin varil artırarak 92,32 milyon varile çıkardı. Küresel petrol talebi 2014 yılında günlük 91,2 milyon varil idi.

Dallas FED Merkez Bankası Başkanı Richard Fisher, "Tam istihdama yaklaşırken en akıllıca politikanın faiz oranını erken ve yavaşça artırmak olduğu kanıtlanmıştır" dedi.

ABD'de işsizlik maaşına ilk kez başvuranların sayısı geçen hafta beklentilerin üzerine çıkarak 304 bine yükseldi.

ABD'de perakende satışlar ocak ayında beklentilerin üzerinde gerileyerek yüzde 0,8 azaldı.

ABD' de üretici fiyat endeksi (ÜFE) ocakta yüzde 0,8 ile beklentilerin üzerinde gerileyerek Kasım 2009'dan bu yana en büyük aylık düşüşünü kaydetti.

Eurostat verilerine göre; Avro Bölgesi'nde 2014 yılının aralık ayında dış ticaret fazlası beklentilerin üzerinde gerçekleşerek 24,3 milyar avro oldu. 2014 yılının tamamında ise dış ticaret fazlası 194,8 milyar avro seviyesinde gerçekleşti.

Avrupa Birliğinde 2013 yılında enerji tüketimi, 1 milyon 666 bin Ton Eşdeğer Petrol (TEP) seviyesine gerileyerek, 1990'lı yılların başındaki seviyelere indi. AB'nin 2013 yılında enerji bağımlılığı yüzde 53 olurken, enerji ithalatına en az bağımlı ülkeler Estonya ve Danimarka oldu.

Avro Bölgesi'nde sanayi üretimi geçen yılın aralık ayında bir önceki aya göre değişmezken, 2013 yılının aralık ayına kıyasla yüzde 0,2 azaldı. Bölgede, sanayi üretimi beklentilerin altında kaldı.

Avro Bölgesi'nde 2014 yılı aralık ayı inşaat üretimi bir önceki aya göre yüzde 0,8, Avrupa Birliği'nde ise yüzde 0,5 geriledi.

Almanya'da Tüketici Fiyat Endeksi (TÜFE) bu yılın ocak ayında geçen yılın aynı ayına kıyasla yüzde 0,4 geriledi. Daha önce enflasyon en son 2009 yılının temmuz ayında yüzde 0,5 gerilemişti. Enflasyon 5 yıldan uzun bir süre sonra ilk kez düşüş gösterirken, enerji ve gıda fiyatları enflasyonun düşmesinde büyük ölçüde etkili oldu.

Almanya'da 2014 yılı Gayrisafi Yurtiçi Hasıla (GSYH) artışı, yüzde 1'lik beklentinin üzerine çıkarak yüzde 1,6 düzeyinde gerçekleşti. Büyüme, 2014 yılının son çeyreğinde ise bir önceki çeyreğe kıyasla yüzde 0,7 arttı. Beklentiler ülke ekonomisinin geçen yılın son çeyreğinde yüzde 0,3 büyümesi yönündeydi.

Almanya Merkez Bankası (Bundesbank) Başkanı ve Avrupa Merkez Bankası (ECB) Yönetim Kurulu Üyesi Jens Weidmann, Avro Bölgesi'nde daha önce alınan bir çok tedbiri desteklediğini, ancak ECB'nin devlet tahvili satın alımı programını acil ihtiyaç olarak görmediğini ifade etti.

İngiltere Merkez Bankası Başkanı Mark Carney, İngiltere'de enflasyonun bahar aylarında negatife seviyeye gerileyebileceğini, yılın geri kalanında ise sifıra yakın olabileceğini bildirdi. "Potansiyel olarak bahar aylarında negatife dönebilir ve yılın geri kalanında sifıra yakın olabilir" diyen Carney, geçen yıla ilişkin küresel ekonomideki büyümenin daha önce kasım ayında tahmin ettiklerinden biraz daha güçlü olduğunu belirterek, İngiltere'nin ticaret ortakları için

görünümün de son tahminlerinden bu yana değişmediğini belirtti.

İngiltere Merkez Bankası (BoE) Para Politikası Komitesi'nde (PPK) faiz oranlarının artırılması konusundaki görüş ayrılığı devam ediyor. BoE PPK'nın şubat ayı tutanaklarına göre İngiltere Merkez Bankası faizleri yüzde 0,5 oranında tutmak ve 375 milyar sterlin değerinde varlık alımı programını devam ettirmek konusunda oy birliği ile karar almış olsa da tutanaklarda üyelere ikisinin kararın "iyi bir dengede" sağlandığını belirtirken birinin, "bankanın bir sonraki adımının sıkılaştırma değil genişleme olabileceğini" söylediği ortaya çıktı.

İngiltere'de aylık enflasyon ocak ayında yüzde 0,3'e gerileyerek mart 1960'dan bu yana en düşük seviyesini gördü.

Moody's, Yunanistan'ın kredi notunu "negatif" izlemeye almasının ardından 5 Yunan bankasının notunu düşürdü. Moody's'den yapılan açıklamada, Yunanistan Ulusal Bankası, Piraeus Bank, Alpha Bank, Eurobank Ergasias ve Attica Bank'tan oluşan 5 Yunan bankasının kredi notlarının bir kademe aşağı çekildiği bildirildi. Karara gerekçe olarak, yeni hükümetin likidite ve finansman için gerekli olan anlaşmaları zamanında sağlayabilme kabiliyetine yönelik belirsizlikler ve Yunanistan Finansal İstikrar Fonunun (HFSF), bankalarının ihtiyaç duyması halinde verebileceği desteğin zayıflama olasılığı gösterildi.

Hollanda ekonomisi 2014'ün son çeyreğinde bir önceki çeyreğe göre yüzde 0,5 büyüdü.

İsviçre bütçesinin, 2014'te 9 yıl aradan sonra ilk defa açık verdiği belirtildi. İsviçre Finans Bakanı Eveline Widmer-Schlumpf, yaptığı yazılı açıklamada, tahmin edilenden düşük vergi gelirleri nedeniyle İsviçre bütçesinin 2014 yılında 134 milyon dolar (124 milyon İsviçre frangı) açık verdiğini bildirdi.

İsviçre, Suriye'ye jet yakıtı satışını yasaklama kararı aldı.

İsrail'in, Golan Tepeleri'nin güney kısmında petrol sondaj çalışmalarına başladığı belirtildi.

Moody's, Rusya'nın kredi riskinin yeni yaptırım tehditleri ve izlenen para politikasına rağmen iyileşme gösterdiğini bildirdi. Rusya'nın temerrüde düşme olasılığının son dönemde azalma gösterdiği belirtildi. Açıklamada, "Rusya'nın kredi riskinin yeni yaptırım tehditleri ve Rusya Merkez Bankasının politika faiz oranını yüzde 17'den yüzde 15'e düşürmesine rağmen iyileşme gösterdiği" vurgulanırken, ülkenin hala gerileyen petrol fiyatları nedeniyle zor durumda olduğuna işaret edildi.

S&P, Kazakistan, Venezuela, Bahreyn ve Umman'ın kredi notları birer kademe aşağı çekildi, Suudi Arabistan'ın "durağan" olan kredi görünümünü "negatif"e çevrildi. Kuruluş, not indirimlerinin genel olarak son 7 ayda yüzde 50'nin üstünde değer kaybeden ham petrol fiyatlarının tahminlerindeki revizyondan kaynaklandığı bildirirken, Venezuela'nın buna ilaveten döviz kurundaki zayıflama, yüksek enflasyon ve durgunlukla da mücadele ettiği ifade edildi.

Kazakistan Merkez Bankası Başkanı Kayrat Kelimbetov, "Petrol fiyatlarında varil başı 50 dolar seviyesinin aksinde bir fiyat yaşanmaması durumunda geçen yıl yaptığımız yüzde 18-20'lik devalüasyonla aldığımız pozisyon yeterince güçlü" dedi.

Çin'in turizm gelirinin, 2014 yılında 551 milyar dolara ulaştığı bildirildi. Çin'de geçen yıl 3 milyar 600 milyon yurt içi seyahati yapılırken 2013 yılına oranla geçen yıl yüzde 10,2'lik artış olduğu kaydedildi. Çin'i ziyaret eden yabancı sayısında da geçen yıl yüzde 10,2 artış görüldüğü ve elde edilen gelirin yaklaşık 57 milyar dolara ulaştığı açıklandı.

Avustralya'da, ocak ayında işsizlik oranının 13 yılın en yüksek seviyesine çıktığı bildirildi. Avustralya İstatistik Bürosu (ABS) tarafından yayınlanan rapora göre, aralıkta 6,1 olan işsizlik oranı ocakta 0,3 puan artarak, 2002 yılından bu yana en yüksek seviye olan 6,4'e yükseldi.

İran bankalarının 2014 yılındaki toplam sermayesinin İran'ın nükleer programı dolayısıyla uygulanan uluslararası yaptırımlara rağmen bir önceki yıla oranla yüzde 40 arttığı bildirildi. Ülkenin önde gelen gazetelerinden İran'da yer alan bir raporda, 2013 yılında 9,4 katrilyon riyal (343 milyar dolar) olan İran'daki bankaların toplam sermayesinin 2014'te yüzde 40 artarak, 13,3 katrilyon riyale (480 milyar dolar) ulaştığı belirtildi.